

ת"פ 10407/09/16 - מדינת ישראל נגד אחמד רבאיעה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10407-09-16 מדינת ישראל נ' רבאיעה(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ מדינת ישראל
המאשימה	ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) נגד אחמד רבאיעה (עציר)
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

גזר דין

העובדות וטענות הצדדים

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של יידוי חפץ לעבר כלי תחבורה, עבירה לפי סעיף 332א(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: החוק), בכך שיידה חפץ ממרחק קצר לעבר ג'יפ מג"ב שהיה בסיוור בשכונת א-טור. ההסדר בין הצדדים כלל תיקון כתב האישום והסכמה לשלוח את הנאשם לשירות המבחן, ללא הסכמה לעניין העונש.
2. ב"כ המאשימה טענה כי מדובר בעבירה חמורה היוצרת סיכון מוחשי לפגיעה בגוף וברכוש ומהווה קריאת תיגר על שלטון החוק. כמו כן הפנתה להצעת החוק שבגינה נחקק סעיף 332א(ג) לחוק (הצעת תיקון חוק העונשין (תיקון 122 והוראת שעה) התשע"ו-2015, פורסם בהצעות חוק 958 מיום כ"ט בתשרי תשע"ו, 12.10.15), הקובע עונש מינימום לעבירה בה הורשע הנאשם. לטענתה המחוקק נקט בצעד נדיר זה של קביעת עונש מינימום בשל הצורך בהרתעה ובהחמרה בענישה. ב"כ המאשימה הפנתה גם להנחיית פרקליט המדינה הרלוונטית, שאף היא דנה בצורך בהחמרה על רקע ריבוי מקרים של יידוי אבנים. היא הציגה נתונים סטטיסטיים לגבי היקף התופעה של יידוי אבנים במחוז ירושלים, ואלה התקבלו כחלק מהנחיית פרקליט המדינה.
- לטענת המאשימה, מאחר שהעונש שנקבע לעבירה נשוא כתב האישום הוא עשר שנות מאסר, הרי שעל פי הדרישה לעונש מינימום שלא יפחת מחמישית העונש המירבי, יש להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה של לא פחות משנתיים. על כן, לטענתה, מתחם הענישה נע בין שנתיים לחמש שנות מאסר, ויש לגזור על הנאשם מאסר לתקופה של שנתיים. זאת בהתייחס לגילו הצעיר של הנאשם, הודאתו שחסכה זמן, והפסיקה הנוהגת בעבירות אלו.
3. ב"כ הנאשם ציין כי עונש המינימום שנקבע בחוק כולל גם מאסר על תנאי. הוא הוסיף כי רמת הענישה הנהוגה בעבירה בה הורשע הנאשם נמוכה באופן ניכר מעמדת התביעה, וזאת גם לאחר כניסתו לתוקף של התיקון לחוק. הסניגור הפנה למספר פסקי דין שאליהם אתייחס בהמשך.

ב"כ הנאשם התייחס גם לגילו הצעיר של הנאשם, שהוא כבן שמונה עשרה, להודאתו שחשכה זמן, לעובדה שהחפץ שנזרק לעבר הג'יפ לא פגע בו, ולכך שאין מדובר באבן אלא בחפץ אחר, מסוכן פחות. הוא ביקש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, כשישה חודשים.

4. שירות המבחן הגיש תסקיר, המלמד כי הנאשם יתום מאב ונשא עם אחיו בנטל פרנסת המשפחה בשנים האחרונות. הוא נשר מבית הספר לאחר תשע שנות לימוד ועבד במקומות שונים. לאחר דיון בנושאים שונים שלא אפרט בשל צנעת הפרט, ביקשה קצינת המבחן להביא בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם ומעצרו במשך כשישה חודשים, מצבה הכלכלי של המשפחה והיותו של הנאשם מפרנס עיקרי. היא המליצה על עונש הרתעתי ומציב גבולות לעתיד, מאסר בפועל לתקופה קצרה ומאסר על תנאי.

באשר לנטילת האחריות, בתסקיר נכתב כי הנאשם אינו נוטל אחריות וטוען כי זרק לעבר הג'יפ קלח תירס ולא אבן. גירסה זו עולה בקנה אחד עם כתב האישום המתוקן, העוסק בזריקת חפץ כלשהו, לאו דוקא אבן. ב"כ הנאשם אישר כי הנאשם אינו חוזר בו מהודאתו בכתב האישום המתוקן, כך שיש לראות את הנאשם כמי שנטל אחריות למעשיו.

דין והכרעה

5. מקורה של העבירה בה הורשע הנאשם בתיקונים 119, 120 לחוק העונשין אשר הסדירו מחדש את העבירה של ידיו אבנים לעבר כלי רכב. על רקע התפשטות התופעה של ידיו אבנים נקבעו כהוראת שעה גם עונשי המינימום לעבירות אלו (ראו דברי ההסבר להצעת החוק הנ"ל).

ידיו אבן לעבר כלי תחבורה היא עבירה חמורה, בראש ובראשונה בשל פוטנציאל הנזק הגלום בה. המציאות הוכיחה כי ידיו אבנים עלול להביא לפגיעה חמורה בגוף, ולעיתים אף לקיפוח חיים ממש. זאת בנוסף לנזק העלול להיגרם לרכוש. במקרה זה מדובר בידיו אבן לעבר ג'יפ מג"ב במהלך סיור, כך שהמעשה פוגע גם בערך של שלטון החוק ושמירת הסדר הציבורי. עם זאת, ראוי לציין כי העבירה בה הורשע הנאשם היא עבירה לפי סעיף 332א (א) לחוק, שעניינה ידיו אבן לעבר רכב "בנסיבות שיש בהן כדי לעורר פחד או בהלה", בשונה מעבירה לפי סעיף 332א(ב), הדן בידיו אבן "בכוונה לפגוע בנוסע או במי שנמצא בקרבה כאמור", אשר העונש בצידה כפול ועומד על עשרים שנות מאסר. זאת ועוד, בעבר קבע החוק עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה (סעיף 332 לחוק), שהעונש עליה עמד על עשרים שנות מאסר. ואילו בעבירה החדשה שנקבעה בסעיף 332א לחוק קיים מדרג, ולפיו לעבירה של ידיו אבן העלולה לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי תחבורה, אך ללא מטרה ספציפית לפגוע בנוסע או במי שנמצא בקרבה, נקבע עונש של עשר שנות מאסר, דהיינו העונש הופחת למחצית העונש שהיה קבוע לפני התיקון.

6. כאמור, המחוקק קבע (אם כי כהוראת שעה) עונש מינימום בשיעור של חמישית העונש המקסימלי, ובענייננו שתי שנות מאסר. אולם בד בבד נקבע כי בהעדר טעמים מיוחדים העונש לא יהיה כולו על תנאי. מכאן שגם ברגיל, ללא טעמים מיוחדים, עונש המינימום שנקבע כולל גם תקופה של מאסר על תנאי.

7. באשר לענישה הנוגת בעבירה זו, ב"כ הנאשם הפנה למספר פסק דין:

ת"פ (מחוזי-ים) 29338-08-14, **מדינת ישראל נ' יהושע דדון**, בו הורשע הנאשם בסיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה בכך שבמסגרת הפגנת חרדים נגד גיוס לצה"ל דחף פח אשפה בוער אשר הידרדר

בכביש ופגע באוטובוס. נקבע מתחם של מספר חודשים עד שלושים ושישה חודשי מאסר בפועל, והנאשם, בן 26, אב לשניים ללא עבר פלילי, נדון לשבעה חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 46577-04-15, **מדינת ישראל נ' מוחמד טהה**, הנאשם הורשע ביידוי אבן לעבר כלי תחבורה והפרעה לשוטר, כשיידה אבן בגודל כף יד ממרחק של 25 מטר לעבר רכב משטרה, ולאחר מכן נאבק בשוטרים כדי להימלט. קיים דמיון לנאשם שבפני מבחינת גיל צעיר ונסיבות אישיות על פי התסקיר. הפרקליטות לא התייצבה לטיעונים לעונש בשל שביתה. נקבע מתחם שבין שמונה לעשרים ושניים חודשי מאסר בפועל, והנאשם נדון לשנים עשר חודשי מאסר.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 47299-08-16, **מדינת ישראל נ' יחיא אבו כדייר**, הנאשם הורשע בעבירה של נסיון לתקיפת שוטר והתפרעות, בכך שיידה מספר אבנים לעבר כוחות משטרה יחד עם מתפרעים אחרים, חלקם רעולי פנים. הנאשם הורשע גם בשתי עבירות של נסיון הצתה באירועים נפרדים. בגין אישום זה נדון הנאשם לשבעה חודשי מאסר בפועל, ובסך הכל נדון באותו מקרה לעשרים ושבעה חודשי מאסר.

אפנה לפסקי דין נוספים בעבירות דומות, לדוגמא:

ע"פ 1176/16, **ראובן מאיר כהן נ' מדינת ישראל** - המערערים, בגירים וקטינים, הורשעו בעבירה לפי סעיף 332א(א) לחוק, וכן בהפרעה לשוטר והיזק בזדון. מדובר ביידוי עשרות אבנים וסלעים לעבר שני כלי רכב משטריים, והקמת מחסום שעצר את כלי הרכב בכניסה ליישוב יצהר, והצריך הזעקת תגבורת. בית המשפט העליון אישר מתחם שבין מספר חודשים לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, וכן אישר את עונשם של הבגירים המעורבים שעמד על שמונה חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים. עונשם של הקטינים הופחת לתקופות של חמישה ושישה חודשי מאסר.

ע"פ 5961/13, **פלוני נ' מדינת ישראל** - המערערים, קטינים, השתתפו באירוע של יידוי אבנים, בקבוקי תבערה וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון במשך שעות, והורשעו בעבירות של נסיון לחבול בחומר נפיץ, נסיון לתקיפת שוטרים והתפרעות. הם הורשעו לאחר ניהול הוכחות, ובית המשפט העליון הפחית מעונש של שבעה חודשי מאסר שהוטל עליהם לחמישה חודשי מאסר.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 21035-11-15, **מדינת ישראל נ' חמזה נגאר** - הנאשם הורשע בשני אישומים. בגין האישום הראשון שכלל יידוי אבנים רבות לעבר כוחות הביטחון ממרחק גדול, כאשר אחרים מיידים אבנים ובקבוקי תבערה, נקבע מתחם שבין שנים עשר לשלושים חודשי מאסר, ובגין האישום השני שכלל יידוי אבן לעבר ג'יפ ולעבר כוחות הביטחון בהתפרעות יחד עם עשרות צעירים נקבע מתחם שבין עשרים לארבעים וחמישה חודשי מאסר. בסך הכל הוטלו על הנאשם עשרים ושמונה חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 24652-11-16, **מדינת ישראל נ' פלוני (קטין)** - הנאשם, בן 15.5, הורשע בניסיון יידוי אבן לעבר כח משטרה כשהוא רעול פנים, ונדון במסגרת הסדר מוסכם לשישה חודשי מאסר בפועל וכן הפעלת תנאי, מתוכו חודשיים במצטבר, ובסך הכל שמונה חודשי מאסר.

ת"פ (שלום ירושלים) 56467-09-16, **מדינת ישראל נ' מחמוד עבד** - נקבע מתחם של ארבעה חודשים עד שנה ליידוי אבן, על הנאשם הוטל עונש מאסר לשבעה חודשים בנוסף להפעלת מאסר על תנאי, מתוכו שלושה חודשים במצטבר ובסך הכל עשרה חודשי מאסר.

8. מהאמור לעיל עולה מתחם ענישה הנע בין שבעה לבין חמישה עשר חודשי מאסר בפועל לעבירה של יידוי אבן לעבר רכב.

בענייננו אין מדובר באבן אלא בחפץ, אולם מאחר שלא ידוע מהו אותו חפץ ואם פגיעתו מזיקה פחות משל אבן, אין בכך כדי לשנות את המתחם.

9. באשר לעונש במסגרת המתחם, הנאשם שבפני יליד 1998, היה כבן שמונה עשרה במועד ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי. הנאשם הודה וחסך זמן. התסקיר שהוגש לגביו חיובי בעיקרו. לא נטען כי האבן פגעה בכלי הרכב או גרמה לנזק כלשהו. בנסיבות אלו העונש הראוי הוא ברף התחתון של מתחם הענישה.

10. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש מאסר למשך שנתיים, מתוך ירוצו שמונה חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, וביתר התקופה ישא הנאשם אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירה לפי סעיף 332 או 332א' לחוק העונשין, או כל עבירה נגד שוטרים ועובדי ציבור.

אציין כי בדרך כלל הייתי נמנעת מהטלת עונש מאסר על תנאי כה ממושך, אולם לנוכח הוראות החוק ועונש המינימום שנקבע אין מנוס מכך.

ניתן היום, ל' ניסן תשע"ז, 26 אפריל 2017, בנוכחות הצדדים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.